

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

za okres od 01 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku jednostki:

MIASTO STOŁECZNE WARSZAWA

z siedzibą w Warszawie

Plac Bankowy 3/5 , 00-950 Warszawa

Wykonawca badania:



GRUPA
KPW

Audyt

KPW Audyt Sp. z o.o.
ul. Tymienieckiego 25C/410
90-350 Łódź



Instytut Studiów Podatkowych
Modzelewski i Wspólnicy – Audyt Sp. z o.o.
ul. Kałewska 8
04-367 Warszawa

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO JEDNOSTKI

MIASTO STOŁECZNE WARSZAWA

z siedzibą w Warszawie

Plac Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa

dla Rady Miasta Stołecznego Warszawy

Sprawozdanie z badania rocznego sprawozdania finansowego

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie rocznego sprawozdania finansowego jednostki samorządu terytorialnego **Miasta Stołecznego Warszawy** (dalej: „Jednostka”), które zawiera bilans z wykonania budżetu sporządzony na dzień 31 grudnia 2018 roku, łączny bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2018 roku, łączny rachunek zysków i strat za rok obrotowy od 01 stycznia do 31 grudnia 2018 roku, łączne zestawienie zmian w funduszu za rok obrotowy od 01 stycznia do 31 grudnia 2018 roku oraz informację dodatkową (dalej: „sprawozdanie finansowe”).

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Miasta Stołecznego Warszawy na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz jego wyniku finansowego za rok obrotowy zakończony w tym dniu zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości” – Dz. U. z 2018 roku poz. 395 z późn. zm.) oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości;
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Jednostkę przepisami prawa oraz statutem Jednostki;
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisami rozdziału 2 Ustawy o rachunkowości.

Wykonawca badania:



GRUPA
KPW

Audyt

KPW Audyt Sp. z o.o.
ul. Tymienieckiego 25C/410
90-350 Łódź

AUDYT



Instytut Studiów Podatkowych
Modzelewski i Wspólnicy – Audyt Sp. z o.o.
ul. Kałęska 8
04-367 Warszawa

Niniejsza opinia jest spójna ze sprawozdaniem dodatkowym dla Komitetu Audytu, które wydaliśmy dnia 15 maja 2019 roku.

Podstawa opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy zgodnie z Krajowymi Standardami Badania w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętymi uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów nr 2041/37a/2018 z dnia 5 marca 2018 r. w sprawie krajowych standardów wykonywania zawodu oraz § 1 ust. 1 pkt 7, 24, 29 do 32 i 34 uchwały nr 3430/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów (dalej: „KSB”) a także stosownie do ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (dalej: „Ustawa o biegłych rewidentach” – Dz.U. poz. 1089 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego (dalej: „Rozporządzenie UE” – Dz. U. UE L158). Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi standardami została dalej opisana w sekcji naszego sprawozdania *Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego*.

Jesteśmy niezależni od Jednostki zgodnie z Kodeksem etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych („Kodeks IFAC”) przyjętym uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do badania sprawozdań finansowych w Polsce. Wypełniliśmy nasze inne obowiązki etyczne zgodnie z tymi wymogami i Kodeksem IFAC. W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident oraz firma audytorska pozostali niezależni od Jednostki zgodnie z wymogami niezależności określonymi w Ustawie o biegłych rewidentach oraz w Rozporządzeniu UE.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Inne sprawy

Sprawozdanie finansowe Jednostki za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku zostało zbadane przez działającego w imieniu innej firmy audytorskiej biegłego rewidenta, który wyraził opinię bez zastrzeżeń na temat tego sprawozdania w dniu 28 maja 2018 roku.

Wykonawca badania:



Audyt

KPW Audyt Sp. z o.o.
ul. Tymienieckiego 25C/410
90-350 Łódź

INNT



Instytut Studiów Podatkowych
Modzelewski i Wspólnicy – Audyt Sp. z o.o.
ul. Kalerńska 8
04-367 Warszawa

Kluczowe sprawy badania

Kluczowe sprawy badania są to sprawy, które według naszego zawodowego osądu były najbardziej znaczące podczas badania sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy. Obejmują one najbardziej znaczące ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem. Do spraw tych odnieśliśmy się w kontekście naszego badania sprawozdania finansowego jako całości oraz przy formułowaniu naszej opinii oraz podsumowaliśmy naszą reakcję na te rodzaje ryzyka, a w przypadkach, w których uznaliśmy za stosowne przedstawiliśmy najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka. Nie wyrażamy osobnej opinii na temat tych spraw.

Kluczowa sprawa badania	Jak nasze badanie odniosło się do tej sprawy
ŚRODKI TRWAŁE: Poprawność ujęcia w księgach, istnienie oraz wycena środków trwałych. Pozycja ta, jest wysoce istotna z punktu widzenia oceny całości sprawozdania finansowego. Na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 27 550 322 565,42 zł i stanowi 72,39% całkowitej sumy bilansowej. Mając na względzie powyższe informacje, uznaliśmy, iż jest to kluczowa sprawa w ramach procesu badania.	Nasze procedury badania, w odniesieniu do opisanej kluczowej sprawy badania obejmowały, między innymi: • analizę stosowanych polityk rachunkowości oraz procedur, w tym środowiska kontroli wewnętrznej, odnoszących się do procesu wyceny poszczególnych elementów składających się na pozycję bilansową środki trwałe; • weryfikację stosowania powyższych zasad rachunkowości w wybranych jednostkach organizacyjnych Miasta Stołecznego Warszawy; • kierowanie zapytań do kierownictwa jednostki odnoszących się do zastosowanych metod i procedur wyceny; • następujące procedury badania wykonane na ustalonej próbie, obejmujące między innymi: • weryfikację zapisów w księgach rachunkowych dotyczących kont odnoszących się do środków trwałych; • prawidłowość ujęcia zwiększeń i zmniejszeń w badanym roku; • weryfikację procesu inwentaryzacji i sposobu jej rozliczenia.

	W efekcie przeprowadzonych procedur nie zidentyfikowano istotnych nieprawidłowości, skutkujących koniecznością modyfikacji opinii z badania sprawozdania finansowego.
DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE – AKCJE I UDZIAŁY: Poprawność ujęcia w księgach, istnienie oraz wycena akcji i udziałów w jednostkach zależnych w bilansie. Pozycja ta, jest bardzo istotna z punktu widzenia badanego sprawozdania finansowego a nie dotyczy wprost bieżącej działalności operacyjnej. Na dzień 31 grudnia 2018 roku, wartość akcji i udziałów w jednostkach zależnych została oszacowana na łączną kwotę 4 711 994 549,16zł, co stanowi 12,38% całkowitej sumy bilansowej. Mając powyższe na względzie, uznaliśmy, iż jest to kluczowa sprawa w ramach procesu badania.	Nasze procedury badania, w odniesieniu do opisanej kluczowej sprawy badania obejmowały, między innymi: • analizę stosowanych polityk rachunkowości oraz procedur, w tym środowiska kontroli wewnętrznej, odnoszących się do procesu wyceny długoterminowych aktywów finansowych; • kierowanie zapytań do kierownictwa jednostki odnoszących się do przyjętych założeń dotyczących wyceny udziałów w jednostkach zależnych; • następujące procedury badania, obejmujące między innymi: • sprawdzenie ciągłości dotychczas stosowanych zasad wyceny; • weryfikację zapisów w księgach rachunkowych dotyczących kont długoterminowych aktywów finansowych; • weryfikację dotychczas utworzonych odpisów aktualizujących wartość długoterminowych aktywów finansowych. W efekcie przeprowadzonych procedur nie zidentyfikowano istotnych nieprawidłowości, skutkujących koniecznością modyfikacji opinii z badania sprawozdania finansowego.
REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA: Poprawność ujęcia w księgach, istnienie oraz wycena rezerw na zobowiązania w bilansie.	Nasze procedury badania, w odniesieniu do opisanej kluczowej sprawy badania obejmowały, między innymi: • analizę stosowanych polityk rachunkowości oraz procedur, w tym środowiska kontroli wewnętrznej, odnoszących się do procesu szacowania i wyceny rezerw na zobowiązania, z uwzględnieniem zobowiązań warunkowych;

Pozycja ta, jest bardzo istotna z punktu widzenia badanego sprawozdania finansowego a nie dotyczy wprost bieżącej działalności operacyjnej. Na dzień 31 grudnia 2018 roku, wartość rezerw na zobowiązania została oszacowana na łączną kwotę 5 841 404 656,34 zł, co stanowi 15,35% całkowitej sumy bilansowej. Mając powyższe na względzie, uznaliśmy, iż jest to kluczowa sprawa w ramach procesu badania.	• kierowanie zapytań do kierownictwa jednostki odnoszących się do przyjętych założeń dotyczących szacowania i wyceny rezerw na zobowiązania; • następujące procedury badania, obejmujące między innymi: • sprawdzenie ciągłości dotychczas stosowanych zasad wyceny; • weryfikację zapisów w księgach rachunkowych dotyczących kont rezerw na zobowiązania; • weryfikację otrzymanych między innymi z działu prawnego informacji o sprawach spornych; • sprawdzenie zasad i metodologicznej prawidłowości ich stosowania, dotyczących uznania i zakwalifikowania poszczególnych spraw do rezerw bądź zobowiązań warunkowych. W efekcie przeprowadzonych procedur nie zidentyfikowano istotnych nieprawidłowości, skutkujących koniecznością modyfikacji opinii z badania sprawozdania finansowego.
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE: Poprawność ujęcia w księgach, istnienie oraz wycena zobowiązań finansowych z tytułu kredytów i obligacji. Pozycja ta, jest najistotniejszą z punktu widzenia sumy bilansowej bilansu z wykonania budżetu. Mając powyższe na względzie, uznaliśmy, iż jest to kluczowa sprawa w ramach procesu badania.	Nasze procedury badania, w odniesieniu do opisanej kluczowej sprawy badania obejmowały, między innymi: • sprawdzenie ciągłości dotychczas stosowanych metodologii oraz zasad wyceny; • weryfikację zapisów w księgach rachunkowych dotyczących analizowanego obszaru; • weryfikację prawidłowości rozgraniczenia tych zobowiązań na część krótkoterminową i długoterminową W efekcie przeprowadzonych procedur nie zidentyfikowano istotnych nieprawidłowości, skutkujących koniecznością modyfikacji opinii z badania sprawozdania finansowego.

Odpowiedzialność Kierownika Jednostki i osób sprawujących nadzór za sprawozdanie finansowe

Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy (dalej: „Kierownik Jednostki”) jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego, które przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej i wyniku finansowego Jednostki zgodnie z przepisami Ustawy o rachunkowości, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz z obowiązującymi Jednostkę przepisami prawa i statutem, a także za kontrolę wewnętrzną, którą Kierownik Jednostki uznaje za niezbędną aby umożliwić sporządzenie sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając sprawozdanie finansowe Kierownik Jednostki jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Jednostki do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, spraw związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji kiedy Kierownik Jednostki albo zamierza dokonać likwidacji Jednostki albo zaniechać prowadzenia działalności albo nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania działalności.

Kierownik Jednostki oraz członkowie Komisji Rewizyjnej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości. Członkowie Komisji Rewizyjnej są odpowiedzialni za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Jednostki.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego

Naszymi celami są uzyskanie racjonalnej pewności czy sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego sprawozdania finansowego.

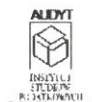
Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Jednostki ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jej spraw przez Kierownika Jednostki obecnie lub w przyszłości.

Wykonawca badania:



Audyt

KPW Audyt Sp. z o.o.
ul. Tymienieckiego 25C/410
90-350 Łódź



Instytut Studiów Podatkowych
Modzelewski i Wspólnicy – Audyt Sp. z o.o.
ul. Kalańska 8
04-367 Warszawa

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i oceniamy ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż tego wynikającego z błędu, ponieważ oszustwo może dotyczyć zmywy, fałszerstwa, celowych pominięć, wprowadzenia w błąd lub obejścia kontroli wewnętrznej;
- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosownej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Jednostki;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych ujawnień dokonanych przez Kierownika Jednostki;
- wyciągamy wniosek na temat odpowiedniości zastosowania przez Kierownika Jednostki zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości, oraz na podstawie uzyskanych dowodów badania, czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub warunkami, która może poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Jednostki do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta na powiązane ujawnienia w sprawozdaniu finansowym lub jeżeli takie ujawnienia są nieadekwatne, modyfikujemy naszą opinię. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia naszego sprawozdania biegłego rewidenta, jednakże przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Jednostka zaprzestanie kontynuacji działalności;
- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i zawartość sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, oraz czy sprawozdanie finansowe przedstawia będące ich podstawą transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację.

Przekazujemy Komitetowi Audytu informacje o, między innymi, planowanym zakresie i czasie przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleniach badania, w tym wszelkich znaczących słabościach kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Wykonawca badania:



Audyt

KPW Audyt Sp. z o.o.
ul. Tymienieckiego 25C/410
90-350 Łódź



Instytut Studiów Podatkowych
Modzelewski i Wspólnicy – Audyt Sp. z o.o.
ul. Kałęska 8
04-367 Warszawa

Składamy Komitetowi Audytu oświadczenie, że przestrzegaliśmy stosownych wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz, że będziemy informować ich o wszystkich powiązaniach i innych sprawach, które mogłyby być racjonalnie uznane za stanowiące zagrożenie dla naszej niezależności, a tam gdzie ma to zastosowanie, informujemy o zastosowanych zabezpieczeniach.

Spośród spraw przekazywanych Komitetowi Audytu ustaliliśmy te sprawy, które były najbardziej znaczące podczas badania sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy i dlatego uznaliśmy je za kluczowe sprawy badania. Opisujemy te sprawy w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta, chyba że przepisy prawa lub regulacje zabraniają publicznego ich ujawnienia lub gdy, w wyjątkowych okolicznościach, ustalimy, że kwestia nie powinna być przedstawiona w naszym sprawozdaniu, ponieważ można byłoby racjonalnie oczekiwać, że negatywne konsekwencje przeważąłyby korzyści takiej informacji dla interesu publicznego.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Oświadczenie na temat świadczonych usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczyliśmy na rzecz Jednostki usług niebędących badaniem, które są zakazane na mocy art. 5 ust.1 Rozporządzenia UE oraz art.136 Ustawy o biegłych rewidentach.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani do badania sprawozdania finansowego Jednostki uchwałą nr LXXVII/2175/2018 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 8 listopada 2018 roku. Sprawozdania finansowe Jednostki badamy po raz pierwszy.

Wykonawca badania:



GRUPA
KPW

Audyt

KPW Audyt Sp. z o.o.
ul. Tymienieckiego 25C/410
90-350 Łódź



Instytut Studiów Podatkowych
Modzelewski i Wspólnicy – Audyt Sp. z o.o.
ul. Kałajska 8
04-367 Warszawa

Kluczowymi biegłymi rewidentami odpowiedzialnymi za badanie, którego rezultatem jest niniejsze sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta, są Krzysztof Warczak i Stanisław Michrowski.

Działający w imieniu KPW Audyt Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi (90-350), przy ulicy Tymienieckiego 25C/410 wpisanej na listę firm audytorskich pod numerem 4116, oraz Instytutu Studiów Podatkowych Modzelewski i Wspólnicy – Audyt Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (04-367), przy ul. Kałęskiej 8 wpisanej na listę firm audytorskich pod numerem 2558, w imieniu, których kluczowi biegli rewidentzi zbadali sprawozdanie finansowe.

KPW Audyt Sp. z o.o.

ul. Tymienieckiego 25C/410; 90-350 Łódź



Elektronicznie podpisany przez
Krzysztof Marek Warczak
Data: 2019.05.15 09:40:00 +02'00'

Krzysztof Warczak

Kluczowy Biegły Rewident nr 11 939



KPW Audyt Sp. z o.o. jest wpisana na listę firm audytorskich prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów pod numerem 4116

Instytut Studiów Podatkowych

Modzelewski i Wspólnicy – Audyt Sp. z o.o.

ul. Kałęska 8; 04-367 Warszawa



Dokument podpisany
przez Stanisław
Michrowski
Data: 2019.05.15
10:04:56 CEST

Stanisław Michrowski

Kluczowy Biegły Rewident nr 10 257



Instytut Studiów Podatkowych Modzelewski i Wspólnicy – Audyt Sp. z o.o. jest wpisana na listę firm audytorskich prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów pod numerem 2558

Łódź, dnia 15 maja 2019 roku

Wykonawca badania:



KPW Audyt Sp. z o.o.
ul. Tymienieckiego 25C/410
90-350 Łódź



Instytut Studiów Podatkowych
Modzelewski i Wspólnicy – Audyt Sp. z o.o.
ul. Kałęska 8
04-367 Warszawa